

21. november 2012

Budskaber fra høring om klinisk forskning 2. november 2012

Fællessalen, Christiansborg

Hvordan styrker vi den kliniske forskning i Danmark? – status og perspektiver.

Høringen var arrangeret af Dansk Industri (DI) og Lægemedelindustriforeningen (Lif).

Det er afgørende for danske patienter, sundhedsvæsenet, virksomhederne og samfundet generelt, at der arbejdes målrettet på at fastholde den kliniske forskning som en dansk styrkeposition. Det var hovedkonklusionen fra indlægsholdere og tilhørere, da 125 centrale aktører dækkende den kliniske forskning bredt var samlet for at diskutere status og perspektiver for den kliniske forskning i Danmark. Nedenfor følger en række centrale budskaber fra høringen, som DI og Lif skal opfordre til bliver inddraget i det fremadrettede arbejde på området.

Det er meget bekymrende, at antallet af kliniske forsøg igennem flere år har været kraftigt faldende. Det er især antallet af de virksomhedsinitierede kliniske lægemiddelforsøg, der er reduceret. Siden 2007 er antallet af disse forsøg faldet med omkring 30 procent. Udviklingen skal vendes, da den kliniske lægemiddelforskning danner fundament for udvikling af kvalitet og effektivitet i sundhedsvæsenets ydelser og i behandlingen af danske patienter.

Derfor har DI og Lif fire forslag til at løfte kliniske forsøg i Danmark:

- Etablering af kliniske forskningscentre på universitetshospitalerne, som hjælper virksomhederne og de enkelte afdelinger med samarbejdet.
- Etablering af teams med multidisciplinær baggrund, der kan assistere de enkelte afdelinger i arbejdet med klinisk forskning. Det kan optimere samarbejdet og øge patientrekrutteringshastigheden. Samtidig kan de enkelte afdelinger koncentrere sig om afprøvning og ikke om administrative processer.
- Rekrutteringen af patienter til kliniske forsøg skal optimeres gennem udvikling af nye metoder og bedre udnyttelse af eksisterende patient- og sundhedsregistre.
- Regionerne skal styrke sundhedspersonalets praktiske mulighed for og incitamenter til at arbejde med klinisk forskning – både forskerinitieret og i samarbejde med industrien. Klinisk forskning som en karrierevej skal styrkes fx gennem et øget brug af delestillinger, hvor læger og sygeplejersker deler deres ansættelse mellem klinisk arbejde og forskning.

Klinisk lægemiddelforskning er en dansk styrkeposition

Trods faldet i antallet af kliniske lægemiddelforsøg er klinisk lægemiddelforskning fortsat en dansk styrkeposition. Internt i internationale lægemiddelvirksomheder er der en skarp konkurrence - landene imellem - om at tiltrække kliniske forskningsaktiviteter. I Danmark formår virksomhederne at tiltrække flere forsøg og inkludere flere danske patienter, end landets og befolkningens umiddelbare størrelse indikerer. Grundene hertil er mange, men især blev det på høringen fremhævet af hovedkvarteret i en amerikansk lægemiddelvirksomhed, at vi i Danmark

har et generelt velfungerende sundhedsvæsen med meget dygtige læger og sygeplejersker. Samtidig har vi gode registre, der understøtter høj kvalitet i forsøgsdata, generelt hurtig sagsbehandling hos myndighederne og patienter, der både kan og vil deltage i kliniske forsøg. Endelig er vi i de nordiske lande gode til at tage nye teknologier og sociale medier i brug, der også kan optimere rekrutteringen af patienter til kliniske forsøg. Der er således et godt fundament at bygge videre på, hvilket også er nødvendigt, da konkurrencen om den kliniske forskning hele tiden skærpes. Flere og flere lande kan tilbyde effektive og sikre rammer for gennemførelse af kliniske forsøg, hvor forsøgsdata er af høj kvalitet, og hvor omkostningerne er lave. Fra det internationale hovedkvarter var budskabet til Danmark helt klar. Konkurrencen fra især de nye fremadstormende økonomier er hård og hurtigt stigende. De etablerede markeder i Europa bliver kraftigt udfordret. Derfor er det vigtigt, at der fortsat er fokus på at optimere vilkårene, så Danmark kan følge med i udviklingen.

Klinisk forskning er vigtig for danske patienter

Det ikke er ligegyldigt, om kliniske forsøg gennemføres i Danmark eller i udlandet. Klinisk forskning udført i Danmark er værdifuldt for at udvikle stærke faglige miljøer og dermed også vigtigt for danske patienter. Kliniske forskningsresultater genereret i Danmark er en afgørende forudsætning for, at sundhedsvæsenet kan tilbyde danske patienter en tilfredsstillende behandling af høj international kvalitet. Klinisk forskning er vigtig for udvikling af nye og bedre behandlinger. Hvis den kliniske forskning ikke længere placeres i Danmark, risikerer vi at miste den akademiske og forskningsmæssige tankegang i det danske sundhedsvæsen. Det er erfaringen, at danske patienter gerne deltager i klinisk forskning – de bidrager gerne og vil gerne involveres.

Det er ude i regionerne – på sygehusene – at rammerne for den kliniske forskning skal styrkes

I regionerne arbejdes der aktivt på at optimere vilkårene for den kliniske forskning. I udviklingen og implementeringen af nye forskningspolitikker samt i byggerierne af nye sygehuse forsøges rammerne for den kliniske forskning optimeret. I flere regioner er man godt i gang med at rulle et omfattende net af initiativer ud, som skal støtte op om den kliniske forskning, og som skal styrke samarbejdet mellem regionernes forskere og erhvervslivet. Med eksempler fra byggeriet af et nyt universitetshospital i Aarhus blev der sat fokus på, hvordan der i forbindelse med udbygningen af DNU konkret indtænkes nye og bedre rammer for den kliniske forskning. Kodeordene er her fleksibilitet i indretningen af bygninger samt fysisk nærhed og praktisk integration mellem klinikken og forskningen. Regionale eksempler, der viser, at de lokale ambitioner er høje, og at regionerne har viljen til at omsætte ord til handling. Skal det regionale arbejde have fuld effekt, er det dog vigtigt at sikre koordination og ensartethed på tværs af de regionale skel. Ligesom at det også er afgørende, at de hospitalsansatte læger gives den fornødne tid til også i praksis at kunne arbejde koncentreret med klinisk forskning. Tid til forskning er i dag en mangelvare og en af de absolut mest markante barrierer for den kliniske forskning i Danmark.

Politisk fokus skal omsættes til konkrete handlinger

De seneste år har der været et betydeligt politisk fokus på den negative udvikling og på behovet for at styrke rammevilkårene for den kliniske forskning i Danmark. Sund Vækst, Smart Health – Better Lives, Én indgang for industrien til kliniske forsøg i Danmark, revision af det videnskabsbetonede komité-system samt nye regionale forskningspolitikker. Markante politiske initiativer, der skal vende udviklingen – initiativer, der nyder bred anerkendelse og stor opbakning. Det politiske fokus kan dog ikke stå alene. Det er en positiv start, men det kræver, at der bliver fulgt op med konkrete handlinger, der i praksis gør det nemmere, hurtigere og mere attraktivt at gennemføre klinisk forskning i Danmark.

I det fortsatte arbejde med at styrke rammerne og vilkårene for den kliniske forskning i Danmark – i hver enkel af de fem regioner og i forbindelse med implementering af kommende anbefalinger fra regeringens Vækstteam for Sundheds- og Velfærdsløsninger – skal Lif og DI opfordre til, at der sikres rum og incitament til at omsætte det konstruktive politiske fokus til praktiske løsninger, der kan bidrage til at fastholde klinisk forskning som en dansk styrkeposition.